

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

Dvbivm I. quid Distinctio, sive an formaliter consistat in negativo, an in
positivo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

DISPUTATIO II.

De Distinctionibus.

DUBIUM PRIMUM.

Quid Distinctio, sive an formaliter consistat in negativo, an in positivo.

Antè Resolutionem
cv. Suppono 1° omnes formas habere essentialiter, quod aliis dant, etiam accidentaliter; ac proinde distinctionem (in quocumque consistat) sibi dare essentialiter esse distinctum à quocumque, à quo dat suo subiecto, etiam accidentaliter, distinguere; & consequenter, si in negatione consistat, seipsam essentialiter distinguere à quocumque subiectum distinguit: sic enim unio seipsam unit cuicumque, cui dat suo subiecto uniri, & sicuti dat suo subiecto sibi uniri, ne procedatur in infinitum in modis; ita seipsam suo subiecto unit: hæc enim sunt omnibus communia, sed inde corrumpit præcipuum fundamentum PP. Oviædi, Comptoni, &c. contra nostram Resol. infrâ.
cvi. Suppono 2° differentiam rectè dividi in constitutivam & Distinctivam; quia sicut eadem ut eadem, & convenientia in ratione aliqua communi, sunt entia in esse constituta, & non distinguuntur; ita habent differentiam constitutivam, & non distinctivam. Vnde R. Pater Comptonus disp. 19. Logic. sect. 3. non rectè docet, conceptum differentie esse, facere rem diversam ab alia formaliter, quandoquidem id soli differentie ut differentie distinctivæ conveniat, & non differentie ut differentie constitutivæ, quæ rectè confunditur cum constitutivo rei, sicut illa cum distinctivo: & proinde sicut alius est conceptus constitutivus; quia rem respicit, & daretur, licet per impossibile omnia essent eadem; alius distinctivus; quia alia à re respicit, & non daretur, si per impossibile omnia essent eadem: ita alius est conceptus differentie constitutivæ, alius distinctivæ.

cvi. Suppono 3° negationem identitatis, sive negare identitatem inter Petrum & Paulum; v. g. non esse idem ac negare chimæram; quia licet identitas inter Petrum & Paulum in anima objectivè possibilibilis, sive conceptibilis, ut à parte rei possibilis, sit chimæra; aliud tamen est negatio identitatis inter Petrum & Paulum, aliud negatio identitatis inter Petrum & Paulum in anima objectivè possibilibilis: tum quia, cum dicitur inter Petrum & Paulum est negatio identitatis (quam locutionem omnes admittunt) subauditur similis illi, quæ est inter enssem & gladium; sicuti autem identitas, quæ est inter enssem & gladium, non est chimæra; ita nec negatio identitatis inter Petrum & Paulum est negatio chimære: quod autem identitas inter Petrum & Paulum similis illi, quæ est inter enssem & gladium, sit impossibilis, non facit distinctionem, quæ est inter Petrum & Paulum, esse negationem identitatis chimæricæ; sed identitatis, quæ alioqui esset, si negatio illa non es-

set; & ideo præcisè non est, quia ipsa præcisè est, & impossibilis est, quamdiu ipsa est: unde non est negatio identitatis chimæricæ; quia identitas chimærica independentè à negatione identitatis chimæricæ est impossibilis, & adhuc hæc ablata manet impossibilis, imò hæc posita fit possibilis, ut consideranti patebit. Vnde minùs etiam rectè in his R. Pater Comptonus loco citato. His autem suppositis, sit

RESOLUTIO.

Dico, distinctio in genere est negatio identitatis inter duo extrema, sive realia sint, sive rationis; quia ubicumque est negatio identitatis, ibi est distinctio. Ratio definitionis est, quia præter negationem identitatis inter duo extrema, ad distinctionem nihil positivum requiritur, & distinctio nec esse, nec concipi potest sine dicta negatione.

cix. Confirmatur: esse distinctum est unum non esse aliud, ergo distinctio est negatio identitatis inter unum & aliud. Consequentia patet: probatur antecedens 1° quia præcisè ablato non sive negatione, habetur unum esse aliud, sive identitas. 2° Quia licet in priori quàm sit negatio, nec sit non identitas, nec identitas; non potest tamen esse formalis distinctio; quia, cum in priori, nec sit identitas, nec non identitas, rectè sic discurritur: quod est in priori, nec pugnat cum identitate, nec cum non identitate; sed distinctio pugnat cum identitate, ergo non est in priori, sed demùm in posteriori, quando ponitur negatio, ut ostendimus: unde meritò Divus Thomas in 1um dist. 5^a q. 1ª art. 1. ad 1um ait, *Ubi- cumque est distinctio, ibi oppositionem esse contradictoriam.*

cx. Objicies 1° constitutivum rei est quid positivum, non negatio, & tamen est etiam rei distinctivum, ergo, &c.

cxi. Respondeo constitutivum rei formaliter, non esse rei formaliter distinctivum, sed fundamentaliter tantum, quatenus scilicet fundat dictam negationem identitatis inter se & aliud. Ratio est; quia si per impossibile tolleretur negatio identitatis inter Petrum & Bucephalum, adhuc maneret omne constitutivum eorum, cum absolute sint entia pure positiva; non essent tamen distincti, ut patet; sed Petrus esset Bucephalus: quia ubicumque non est negatio identitatis, est identitas, ut clarè patet ex hac propositione, *homo non est albus*, si tollas negationem, erit, *homo est albus*, quæ propositio significat identitatem inter prædicatum & subiectum. Deinde quotiescumque definit aliquid esse præcisè ablata tali vel tali formalitate, id in eâ formaliter consistit; præcisè verò ablata negatione identitatis, tollitur distinctio objectiva, ergo hæc in negatione formaliter consistit. Quod autem Pater Comptonus loco supra citato dicat, multa nos per negationes explicare, quæ reipsa nihil minùs sunt, quàm negationes, ut indistinctum, punctum, irrationale, &c. nihil refert; quia non sunt præcisè posita negatione, & illa præcisè ablata non tolluntur, ut distinctio in proposito.

cxi. Objicies 2° quando dico, *Petrus est non Paulus*

lvi

lus, significo, Petrum esse distinctum à Paulo; sed illa propositio æquivaleret huic, *Petrus est Petrus*, quod totum est positivum: ergo distinctio non consistit formaliter in negatione, sed in positivo.

cxiii. Respondeo negando maiorem; quia nulla est ibi negatio identitatis Petri cum Paulo; sed est contra affirmatio identitatis Petri secum; & sensus est, Petrus est non divisus sive indivisus à seipso; quia, cum Paulus sit quidpiam unum, Paulus idem est ac divisus à Petro, & non Paulus idem est, ac non divisus à Petro; esse verò non divisum sive indivisum à Petro est quidpiam positivum, nec aliud, quam ipse Petrus absolute sumptus: ergo cum dicitur, *Petrus est non Paulus*, æquivalenter dicitur, *Petrus est Petrus*, ac proinde per allatam propositionem non significo, Petrum esse distinctum à Paulo, sed Petrum esse Petrum.

civ. Adde, Petrum esse indivisum in se, idem esse, ac Petrum esse non divisum in se, sive non non Petrum; duæ verò negationes se mutuo afficientes immediate, se mutuo tollunt; ac proinde Petrum esse indivisum in se, idem est, ac Petrum esse Petrum.

cxv. Instabis 1º Petrum esse distinctum à Paulo est Petrum non esse Paulum: sed Petrum non esse Paulum, idem est, ac Petrum non esse non Petrum, & Petrum non esse non Petrum est Petrum esse Petrum, ergo Petrum esse distinctum à Paulo, idem est ac Petrum esse Petrum, & consequenter totum est positivum.

cxvi. Respondeo concessa maiore, negando minorem pro secunda parte; Petrum enim non esse non Petrum, non est idem ac Petrum esse Petrum: quia prima istarum propositionum solum dicit id, quod Petrus non est; ac proinde æquivaleret huic, Petrus non est Paulus, non est lapis, &c. ubi solum dico id quod Petrus non est, abstrahendo ab eo quod Petrus est. Secunda verò dicit id quod est, abstrahendo ab eo, quod non est; quia licet in prædicato *Petrus* involvatur *non Paulus*, *non lapis*, &c. illa tamen negatio, quia infinitas & non præfixa copulæ, nihil negat, nec dicit id quod non est Petrus, sed relinquit totam affirmationem in suo statu; ac proinde eam non obstante, propositio hæc *Petrus est non Paulus* æquivaleret huic, *Petrus est Petrus*, & solum dicit id quod Petrus est, abstrahendo ab eo quod Petrus non est; alioqui nulla esset distinctio inter negationem negantem, & negationem infinitantem.

cxvii. Instabis 2º esse distinctum, idem est, ac esse divisum ab alio, sed esse divisum ab alio, & esse indivisum in se, sunt idem; & ly *indivisum in se* nullam dicit negationem: ergo neque esse distinctum.

cxviii. Respondeo concessa maiore, distinguendo minorem; sed esse divisum ab alio, & esse indivisum in se sunt idem fundamentaliter & positive, concedo minorem: formaliter & secundum negationem, nego minorem: nam ly divisum ab alio formaliter dicit negationem essendi aliud, à qua indivisum in se præscindit; quia quando concipio *indivisum in se*, non concipio esse *divisum ab alio*, siquidem esse indivisum in se, est non esse distinctum à se, sive rem esse id quod est: esse verò divisum ab alio, est esse distinctum ab alio, sive rem non esse aliud: rectè autem concipio, rem non esse distinctam à se, sive esse id quod est, non concipiendo formaliter, rem esse distinctam ab alio, sive rem non esse aliud, sicut rem possum concipere, non

concepto alio à re distincto. Vnde etiam ex parte objecti, longè aliud est, rem esse indivisam in se, sive rem esse id quod est, quam rem esse divisam ab alio, sive rem non esse aliud; quia in uno formaliter est negatio, non autem in alio, sed fundamentaliter tantum. Quare dic consequenter unum se habere ad aliud, sicut se habet omne distinctum ab alio, ad esse indistinctum à se; quæ sunt valde diversa.

cxix. Vrges 1º Petrum v. g. esse distinctum à Paulo, reipsa est duplex negatio: ergo idem est, ac Petrum esse indistinctum à Petro, quod totum est sine negatione positivum: ergo, &c. Probatur antecedens; quia est negatio negationis Petri inclusa in Paulo relative sumpto: nam Paulus, utpotè ens unum, dicit non esse Petrum: ergo Petrum non esse Paulum, sive esse distinctum à Paulo, idem est, ac Petrum non esse non Petrum, sive Petrum esse indistinctum à Petro, quod totum est sine negatione positivum.

cx. Respondeo negando antecedens, quia Petrum esse distinctum à Paulo, tantum est Petrum non esse idem, cum eo quod est divisum sive distinctum à Petro; quia Paulus dicit esse divisum sive distinctum à Petro: ubi vides esse unicam negationem; ut verò foret duplex negatio, Petrum esse distinctum à Paulo, deberet esse idem, ac Petrum esse non distinctum à Petro, quod totum est positivum & æquivalenter idem ac Petrum esse indistinctum à Petro. Cur verò Petrum esse distinctum à Paulo idem sit, quod prius, & non idem, quod hoc posterius, ratio est; quia *esse distinctum ab alio*, non *esse aliud*, &c. aliud est, quam rem esse idem secum, rem esse id quod est, &c. nam illud primum importat negationem essendi alterum, à qua hoc secundum præscindit, etiam objective: & reverà, si per impossibile poneretur à parte rei præcisè objectum conceptus, quo dico, res est idem secum, præcisè poneretur sine ulla negatione, diversitate aut distinctione ab alio, & proinde omnia essent idem, quod absurdum videri non debet; quia ex illo impossibili posito quidpiam sequi impossibile, absurdum non est.

cxxi. Vrges 2º priusquam intelligatur in Petro negatio Pauli, debent intelligi Petrus & Paulus, utpotè istius negationis fundamenta; sed in illo priori intelligitur Petrus, ut non Paulus absolute sumptus; & est contra Paulus ut non Petrus absolute sumptus: ergo Petrus independentè ab omni negatione habet, quod non sit Paulus, & est contra.

cxxi. Respondeo, concessa maiore & minore, negando consequentiam; quia licet in illo priori intelligatur Petrus ut non Paulus, & est contra; non tamen intelligitur Petrus non esse Paulus, & est contra; quia hæc secunda intellectio habet pro objecto unam negationem, quam alia non habet: intelligere enim Petrum non Paulum absolute sumptum, est intelligere, Petrum esse Petrum; quia non Paulus simul cum cæteris, quæ non sunt Petrus, idem est ac non divisum, sive indivisum ab alio, quod sit Petrus absolute sumptus, quod est, esse Petrum ipsum; intelligere verò Petrum non esse Paulum, est intelligere Petrum cum negatione essendi Paulum: quæ negatio, cum Paulum immediate non afficiat; sed identitatem inter Petrum & Paulum, non est negatio negationis Petri inclusa in Paulo relative sumpto ad distinctam personam: & consequenter Petrum non esse Paulum.

lum, non est idem ac Petrum esse non Paulum, vel Petrum esse Petrum; sed illa est negatio, quæ est formaliter distinctio; & consequenter Petrum non esse Paulum, est, Petrum esse distinctum à Paulo.

CXXII. Superurgebis, Petrum esse Petrum, est negationem Petri non esse: quia opponuntur contradictoriè tanquam negatio & habitus; sed negationem Petri non esse, est, Petrum non esse Paulum & cætera quæ non sunt Petrus: ergo Petrum non esse Paulum est Petrum esse Petrum; ac per consequens, totum positivum, licet negativè expressum, nulla negatio. Probatur minor: quia negatio Petri involvitur in Paulo relativè sumpto ad distinctam personam & cæteras, quæ non sunt Petrus: ergo negationem Petri non esse, est Petrum non esse Paulum & cætera, quæ non sunt Petrus; ac per consequens, est, Petrum non esse Petrum.

CXXIII. Respondeo, concessa maiore, negando minorem; quia negationem Petri non esse, non est, Petrum non esse Paulum, & cætera: quia ibi est duplex negatio, hæc verò una dumtaxat, ut patet ex præmissis: sed est, Petrum esse indivisum à se, esse id, quod est, &c. quod abstrahit ex parte intellectus & objecti sive Petri, ab eo, quod Petrus sit vel non sit Paulus. Ad probationem minoris, concedo antecedens: nam ideò dicimus, Petrum esse non Paulum, &c. esse idem ac negationem Petri non esse, Petrum esse Petrum, &c. quia negatio Petri involvitur in Paulo relativè sumpto ad personam distinctam, &c. ita ut, Petrus est non Paulus, sit idem ac, Petrus est non divisus, est indistinctus, &c. à Petro. Nego tamen consequentiam; quia, Petrum non esse Paulum, dicit negationem identitatis inter Petrum & Paulum, à qua, negationem Petri non esse, sive Petrum esse (quod idem est) abstrahit ex parte actus & objecti, ut diximus. Ex his

CXXIV. Colliges 1° contrà PP. Vasquez, Hurtadum, Oviedum, Comptonum recenter & alios, distinctionem formalem objectivam esse quidpiam purè negativum, sive puram negationem; non verò ipsa positiva extrema (in quibus fundatur) negativè expressa; nam ens quodlibet, ut unum dicit esse, & non esse aliud, ita tamen ut possit concipi esse ex parte actus, quin concipiatur non esse aliud; ut vel ipsa experientia docet: & ratio est; quia sunt duæ rationes diversæ incluse in uno; 1ª enim est positiva, & dicit esse indivisum à se; 2^a negativa, & dicit esse divisum ab alio. Vnde aliud est Petrum esse, aut Petrum esse non Paulum, ac Petrum non esse Paulum: ac per consequens prius est Petrum esse unum secundum rationem positivam unius, quam secundum negativam ejusdem unius, quod utramque illam rationem involvit.

CXXV. Colliges 2° distinctionem hæc non sumi pro actu intellectus vel alterius potentie unum ab alio formaliter extrinsecè distinguuntis; sed pro negatione identitatis inter duo extrema, quæ ab extremis seipsa distinguatur, & è contrà extrema ab ea seipsis; quod etiam contingit in unione, quæ (ut potè causa formalis uniti, uti dicta negatio distincti) seipsa extremis unitur, & extrema seipsis illi uniuntur; potest tamen dici, extrema ab illa negatione per illam negationem distinguui, quia est formalis ratio se ab aliis, & alia à se distinguendi: sic enim subiectum dicitur esse in eodem loco cum suo ubi per suum ubi; quia ubi est formalis ratio se, & alia à se constituendi in loco.

CXXVI. Colliges 3° distinctionem opponi iden-

titati, sicut unitas opponitur pluralitati, scilicet contradictione; nam sicut unitas dicit essentialiter negationem pluralitatis; ita distinctio dicit essentialiter negationem identitatis: ac proinde sicut Petrus est idem secum, quia indivisus in se, & vera est hæc propositio, Petrus est formaliter Petrus; ita Petrus non est idem cum Paulo, quia est divisus à Paulo, & vera est hæc propositio, Petrus non est formaliter Paulus.

D V B I V M I I.

Quomodo Distinctio in genere dividatur.

CXXVII. **A**ntè Resolutionem Suppono distinctionem realem in rigore variè sumi: 1° prout media est inter rem & rei negationem: 2° prout media est inter rem & rem antè intellectum & in actu signato: 3° prout media est inter rem & rem post intellectum & in actu exercito rationis-ratiocinatæ aut rationis-ratiocinantis unum ab alio distinguuntis: hæc enim, licet communiter dicatur rationis, realis tamen est, prout reale opponitur ficto. Hoc supposito sit

R E S O L U T I O.

CXXVIII. **D**ico distinctio in genere rectè dividitur 1° in realem (sumendo ly *realem* secundo modo) & rationis: Realis verò subdividitur in modalem & Physicam: Rationis autem in Rationis-ratiocinatæ & Rationis-ratiocinantis.

CXXIX. Dividitur 2° in adæquatam & inadæquatam: 3° in intrinsecam & extrinsecam: 4° in positivam & negativam.

D V B I V M I I I.

Quid Distinctio Realis, Physica, & Modalis.

R E S O L U T I O I.

CXXX. **D**ico, Distinctio Realis in genere opponitur Distinctioni rationis; & est, quæ mediat inter rem & rem antè operationem intellectus: ut inter Petrum & Paulum, modum & modum, & modum ac ejus modificatum. Dixi *inter rem*, ubi per rem intellige rem latè sumptam, prout tamen dicit esse quidpiam existens antè operationem intellectus, sive existat tanquam ens solæ entitatis, ut Petrus, & res quælibet itricte sumpta; sive tanquam ens tenuis, & debilis entitatis, ut unio, & quilibet modus.

Signa Distinctionis Realis.

P R I M U M.

CXXXI. **P**rimum signum infallibile distinctionis Realis pro creatis, sit *capacitas prædicatorum contradictoriorum*, ut album non album, stans non stans, &c. unde rectè sequitur, Petrus stat, Paulus non stat, ergo Petrus & Paulus distinguuntur realiter: ad hoc autem signum rectè reducitur aliud, videlicet, *Quorum unum perire potest, altera remanente*, quod videtur Augustini 6. de Trinit. cap. 6. & Aristotelis 7. Topic. cap. 1. si potest alterum sine

D

altero